

**A KIÉGETT KAZETTÁK ÁTMENETI
TÁROLÓJA ÜZEMELTETÉSI
ENGEDÉLYÉNEK MÓDOSÍTÁSA ÚJ,
GD-2_4.7 TÍPUSÚ KAZETTÁK
TÁROLÁSÁNAK LEHETŐVÉ TÉTELE
CÉLJÁBÓL**

AZ ELJÁRÁS KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓJA

KÉSZÍTETTE:

ORSZÁGOS ATOMENERGIA HIVATAL

2014

Kiadja az Országos Atomenergia Hivatal

1036 Budapest, Fényes Adolf u. 4.

Postacím: 1539 Budapest 114, Pf. 676

Telefon 436-4801

e-mail: haea@haea.gov.hu

1. BEVEZETŐ

A Paksi Atomerőműben felhasználásra tervezett új, GD-2_4.7 típusú üzemanyag-kazettáknak a kiégetésüket követő elhelyezése a Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolójában (a továbbiakban: KKÁT) a KKÁT üzemeltetési engedélyének módosítását, azaz kiegészítését igényli. A KKÁT engedélyesének, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft.-nek (a továbbiakban: RHK Kft.) az üzemeltetési engedély módosítására irányuló kérelme alapján indult meg, és folyik az államigazgatási eljárás.

A KKÁT-ban az új típusú kazettáknak a kiégetésüket követő átmeneti tárolására azért merült fel az igény, mert a Paksi Atomerőmű üzemeltetője, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. csak ilyen kazetták alkalmazásával térhet át arra az üzemeltetési módra, amelynél az eddigi 12 hónapos időtartamok helyett csak 15 hónaponként állítja le a reaktorokat átrakás és karbantartás céljából.

Az áttérésnek azonban törvényben előírt előfeltétele, hogy az új típusú kiégett üzemanyag átmeneti tárolása biztosított legyen. Az új típusú kazetták alkalmazása a Paksi Atomerőműben, valamint a hosszabb üzemeltetési kampányok engedélyezése nem tárgya az ebben a kiadványban ismertetett eljárásnak, azokat a későbbiekben más eljárások során kell engedélyeztetni majd az OAH-val.

Az Országos Atomenergia Hivatal a jogszabályi előírásoknak megfelelően közmeghallgatást szervez a KKÁT üzemeltetési engedélyének módosítása tárgyában indított államigazgatási eljárás keretében. A közmeghallgatás célja, hogy az érintettek és az érdeklődők feltehessék kérdéseiket, és kifejthessék álláspontjukat. Az OAH a közmeghallgatáson esetlegesen felmerült új szempontokat figyelembe veszi az eljárás lezárásaként hozott határozatában. A határozat indokolásában kitér majd a közmeghallgatáson elhangzottakra.

Az eljárás és a közmeghallgatás előzményét, tárgyát és célját ez az összefoglaló ismerteti.

2. A KÖZMEGHALLGATÁS

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályai szerint (2004. évi CXL. törvény) közmeghallgatást kell tartani abban az ügyben, amelyben azt jogszabály előírja, vagy 50-nél több ügyfél érintett. Az atomenergiáról szóló törvény (1996. évi CXVI. törvény) 2014. február 1-je óta hatályos szövege előírja, hogy nukleáris létesítmények üzemeltetési engedélyezése ügyében közmeghallgatást kell tartani. Ugyanez a törvény meghatározza az ügyfelek körét is a nukleáris létesítmények üzemeltetési engedélyezési eljárásaiban: „ügyfélnek minősül a létesítmény normál üzemének körülményei között értelmezett hatásterületén az engedélyesén kívül a hatásterületen lévő valamennyi ingatlan tulajdonosa, és az, akinek ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték”. A törvény szerint a hatásterület a biztonsági övezet

területe. A környezet védelméről szóló 1995. LIII. törvény 98. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelő szervezeteket is ügyféli jogállás illeti meg.

A KKÁT-nak az OAH által jogerős határozatban megállapított biztonsági övezetében lévő ingatlanoknak több mint 50 tulajdonosa van. Az előzőeknek megfelelően **2014. május 6-án 12 órakor** az OAH közmeghallgatást tart a fent megjelölt ügyben **Pakson, a Polgármesteri Hivatal nagytermében**. A helyszíni regisztrációt követően a közmeghallgatáson minden érdeklődő részt vehet.

Általánosságban a sok ügyfelet érintő és társadalmi szervezetek bekapcsolódásával lefolytatott közigazgatási eljárások lezárását elősegíti a közmeghallgatás megtartása, amely alkalmas arra, hogy az érdekeltek megismerhessék az eljárás tárgyát, és kifejtthessék álláspontjukat. Mindezek révén a közmeghallgatás az érdekek megismerésének és egyeztetésének hatékony fórumává válhat.

A közmeghallgatás menete

- A közmeghallgatás megnyitása 12 órakor.
- A közmeghallgatás vezetője ismerteti a napirendet és a közmeghallgatáson minden jelenlévőre vonatkozó szabályokat.
- A KKÁT engedélyese és egyben üzemeltetője, az RHK Kft. képviselői bemutatják az üzemeltetési engedély módosítására vonatkozó javaslatukat és annak megalapozását.
- Az OAH képviselője röviden ismertetni fogja az előzményeket és az engedélyezési eljárás lefolyását.
- Ezt követően az érdekelt megjelentek kérdéseket tehetnek fel a hatóság, a megjelenő szakhatóságok és a létesítmény képviselőinek, röviden kifejtetik véleményüket, álláspontjukat az engedélyezési eljárásról és annak általuk várt eredményéről.
- Az elhangzott kérdésekre az előzőekben említett szervezetek képviselői a lehetőségeket figyelembe véve a helyszínen válaszolnak és reagálnak az eljárás tárgyához tartozó véleményekre is.
- A közmeghallgatás legkésőbb háromnegyed háromkor befejeződik.

A közmeghallgatásról a törvényes előírásoknak megfelelő jegyzőkönyv, valamint annak megírását elősegítő kép- és hangfelvétel készül.

A közmeghallgatás pártatlan lebonyolítására az OAH független, a levezetésben gyakorlatlaltal rendelkező személyt bízott meg.

Az esemény pontos időpontját, helyét és a részvétel feltételeit tartalmazó adatokat a közmeghallgatásra vonatkozó hirdetmény is tartalmazza, amely megjelenik egy országos napilapban és a paksi helyi újságban, továbbá olvasható lesz az OAH székházának

portáján és honlapján (www.oah.hu), valamint Paks város Polgármesteri Hivatalának hirdetőtábláján a jogszabály előírásának megfelelően.

3. ELŐZMÉNYEK

A KKÁT jelenleg hatályos üzemeltetési engedélyét 2013. június 7-i keltezéssel adta ki az OAH az 1-20. kamrákra. Az engedély felsorolja mindazokat a kazettatípusokat, amelyek a Paksi Atomerőműben történt kiégetés, és megfelelő időtartamú pihentetést követően beszállíthatók a KKÁT-ba, és tárolhatók benne. A Paksi Atomerőmű – az üzemeltetés gazdaságosságának növelése érdekében – a blokkok karbantartása és átrakása közötti időtartamot 12-ről 15 hónapra kívánja növelni. Ezzel nemcsak azt érné el, hogy egységnyi idő alatt – a termelést fokozva – növekedne az üzemeltetési idő és a karbantartási idő aránya, hanem a teljes hátralévő üzemidő alatt kevesebb kiégett kazetta és ezzel együtt kevesebb nagy aktivitású radioaktív hulladék is keletkezne.

A hosszabb átrakások közötti időtartam megvalósításának azonban feltétele, hogy több hasadóképes anyagot tartalmazó kazettákat alkalmazzanak. Mivel a több hasadóképes anyag hatásának ellensúlyozására a reaktorok vizében oldott elnyelő anyag, a bórsav önmagában már nem képes, a kazettában lévő üzemanyagba a korábbinál több neutron elnyelő anyagot, gadólińiumot szükséges keverni. Az új alkalmazandó üzemanyag így a hasadóképes anyag koncentrációjában, azaz a dúsításban és a bekevert elnyelő anyag mennyiségében különbözik a korábbi kazettáktól. Minden más tulajdonságukban, legyen az konstrukciós forma vagy a burkolati anyagok összetétele, megegyezik az eddigi üzemanyagkazetta-típusokkal.

4. AZ ELJÁRÁS

A jelen engedélyezési eljárás sikeres befejezése előfeltételét képezi annak, hogy az atomerőmű engedélyese és üzemeltetője, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. megkapja az engedélyt az új típusú kazetták első példányainak elhelyezésére a reaktoraiban, amelyeket elsőként 12 hónapos, azaz még nem növelt időtartamra kívánnak behelyezni a különböző mérések elvégzése, a számítások pontosságának megerősítése céljából. A KKÁT üzemeltetési engedélyének kiterjesztése erre a kazettatípusra azért előfeltétel, mert – a törvényben megfogalmazott előírásoknak megfelelően – előre gondoskodni kell a kiégett kazetták további biztonságos elhelyezéséről.

Az eljárást az OAH az atomenergiáról szóló törvény 17. § (2) bekezdése 1. b) pontjában meghatározott hatáskörében folytatja le. Ennek során a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet előírásait és követelményeit érvényesíti.

Főként a kiégett nukleáris üzemanyag átmeneti tárolására vonatkozó részletes tervezési és üzemeltetési biztonsági követelmények¹ maradéktalan teljesülését vizsgálja meg, mivel a rendeletben lévő általános, valamint a KKÁT-t érintő egyéb (például az üzemeltető szervezetre és működésére vonatkozó) követelmények teljesülését nem érinti az újfajta kazetták beszállítása és tárolása. Az OAH a tárgyi eljárásba – a vonatkozó 112/2011. (VII. 4.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően – szakhatóságként bevonta a Dél-Dunántúli Környezet és Természetvédelmi Felügyelőséget (DDKTF), a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot és a Dél-Dunántúli Vízügyi Hatóságot (DDVH) a rendeletben meghatározott, hatáskörükbe tartozó szakkérdések elbírálása céljából. A DDVH hatáskörének hiánya miatt áttette a szakhatósági megkeresést a DDKTF-hez. A hatósági eljárás ügyintézési ideje – az engedélyezési eljárás 2013. december 10-i megindításakor hatályos jogszabályi előírások szerint – 6 hónap, amit az OAH főigazgatója egy alkalommal, legfeljebb 90 nappal meghosszabbíthat. Az ügyintézési határidőbe – egyebek mellett – nem számít bele a szakhatóságok eljárásának időtartama, a hiánypótlásra vagy a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére történő felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő.

Az engedélykérelem megalapozásához számos anyagot nyújtott be az RHK Kft. Ezek között található a biztonság megalapozására végzett korábbi elemzések és az azokat megalapozó számítások felülvizsgálását és értékelését, szükség esetén új számítások elvégzését tartalmazó dokumentumot. Ebben az összefoglalóban kiemelten a következő témakörökkel foglalkoznak: neutronsokszorozás (ún. szubkritikusság), radioaktív sugárforrások intenzitása (ún. forráserősség), hőtechnikai kérdések, a fűtőelemek épségének kérdései, sugárvédelmi kérdések, a tárolócsövek épségének kérdései, a keletkező radioaktív hulladékok mennyisége, az üzemzavari elemzések eredményei. Elkészítették a Végleges Biztonsági Jelentésben, valamint a KKÁT Műszaki Üzemeltetési Szabályzatában az új típusú kazetták bevezetése végett végrehajtandó változtatások tervezetét is, és azokat is benyújtották a teljes anyag felülvizsgálatát elvégző független szakértő szakvéleményével együtt.

Az OAH az összes benyújtott anyagot megvizsgálja és értékeli.

5. AZ ELJÁRÁS LEZÁRÁSA

A közmeghallgatást követően az eljárás során a hatósághoz benyújtott elemzéseket, információkat, a közmeghallgatáson felmerült szempontokat, javaslatokat, valamint az eljárásba bevont szakhatóságok állásfoglalásait megismerve hozza meg határozatát az OAH a KKÁT üzemeltetési engedélyének módosításáról. Ezen túl mérlegeli azokat a szempontokat, igényeket, felvetéseket is, amelyeket az ügyfelek más helyen és

¹ Ezek a 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet mellékleteit képező Nukleáris Biztonsági Szabályzatok 6. kötetében találhatóak meg.

formában terjesztenek elő az eljárás során. A KKÁT üzemeltetési engedélyének módosítása az előfeltételét képezi annak, hogy az atomerőműnek a 15 hónapos kampányhossz bevezetésére vonatkozó bármely engedélykérelmét az OAH elbírálhassa.

A közmeghallgatás jegyzőkönyvét és az engedélyezési eljárásában hozott határozatát az OAH hirdetmény útján fogja közzétenni. A hatályos jogszabályok szerint a határozat ellen fellebbezést benyújtani nem lehet, de annak bírósági felülvizsgálata kezdeményezhető.